

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-3-225 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-69/1457-556
Karar Tarihi : 4.11.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Nazlı VAROL

C. ŞİKAYET

EDEN : -(.....)

20

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

Konya Sarayönü Ziraat Odası
Tahir Çelik Cad. No:103 D:2
Sarayönü Merkez, Sarayönü / Konya

E. DOSYA KONUSU: Konya Sarayönü Ziraat Odası'nın düşük fiyata tarımsal danışmanlık hizmeti sunduğu iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: adına yapılan başvuruda özetle; T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın verdiği yetkiyle tarımsal danışmanlık hizmeti sundukları, ancak Konya Sarayönü Ziraat Odası'nın maliyetlerinin daha düşük olması nedeniyle aynı hizmeti daha düşük fiyata sağladığı ifade olunarak, söz konusu durumun incelenerek, haksızlığın sona erdirilmesi talep edilmiştir.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.9.2010 tarih ve 7535 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.10.2010 tarih ve 2010-3-225/İİ-10-376.NV sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 21.10.2010 tarih ve 10-66/1392-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 27.10.2010 tarih ve 2010-3-225/ÖA-10-376.NV sayılı Önaraştırma Raporu 2.11.2010 tarih ve REK.0.07.00.00-110/493 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-69 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda; Konya Sarayönü Ziraat Odası'nın düşük fiyata tarımsal danışmanlık hizmeti sunduğu iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikâyetin reddinin gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

50

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Raportörlerce başvuru sahibi ile yapılan görüşmede kendilerinin tarımsal danışmanlık hizmeti sunan bir teşebbüs oldukları, 5488 sayılı Tarım Kanunu ile ziraat mühendislerine, veteriner hekimlere, danışmanlık şirketlerine ve sivil toplum örgütlerine verilen tarımsal danışmanlık yapma yetkisinin taraflarına T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nca verildiği belirtilmiş, devlet yardımı olarak çiftçilerin 500 TL tarımsal yardım amaçlı destek aldığı ifade olunmuştur. Başvuru sahibi teşebbüsün çiftçilerle yaptığı sözleşmeler vasıtasıyla çiftçi, söz konusu 500 TL tarımsal desteği danışmanlık yapan teşebbüse vermekte, teşebbüs de tarımsal danışmanlık hizmeti sağlamaktadır. Dosya mevcudundan, başvuru sahibi teşebbüsün bünyesinde 25 ziraat mühendisinin istihdam edildiği, her ziraat mühendisinin 50 çiftçiyle ilgilendiği anlaşılmıştır.

Ancak kanunen ziraat odaları da tarımsal danışmanlık hizmeti sağlayabildiğinden, Konya Sarayönü'nde faaliyet gösteren ziraat odası, tarımsal danışmanlık hizmetini 150 TL karşılığında sağlamaya başlamıştır. Çiftçiler de 350TL kendilerine kaldığı için ile olan sözleşmelerini sonlandırarak Konya Sarayönü Ziraat Odası ile çalışmaya başlamışlardır. Bu durumu öğrenen ile çalışan diğer çiftçiler de'nin fiyatlarını düşürmesini talep etmiştir. Ancak Ziraat Odasından farklı olarak'nin kira masrafları, ziraat mühendisi maaşları ve çiftçi başına 184 TL vergi ile maliyetlerinin daha yüksek olması nedeniyle, fiyatını düşürmesinin mümkün olmadığı belirtilmektedir. Başvuru sahibi Konya Sarayönü Ziraat Odası'nın düşük fiyat uygulamasından kaynaklanan sorunun sona erdirilmesini talep etmektedir.

Şikayete konu düşük fiyatların Rekabet Kurumu'nun görev alanının sınırlarını çizen 4054 sayılı Kanun'un "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilebilmesi için öncelikle teşebbüsün hakim durumda bulunup bulunmadığının ve teşebbüslerden biri hakim durumda bulunuyorsa söz konusu teşebbüsün, rekabeti kısıtlamak amacıyla ya da böyle bir etkiyi doğuracak şekilde (rakip teşebbüsleri dışlayıcı amaç ya da etki) yıkıcı fiyat uygulayıp uygulamadığının tespiti esastır. Özetle, ihlalin tespiti için öncelikle hakim durumda bir teşebbüs bulunmalıdır. 4054 sayılı Kanun'un tanımlar başlıklı 3. maddesinde teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri, (...) ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır. 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu'na göre de ziraat odaları tüzel kişiliği olan kamu kurumlarıdır. Konya Sarayönü Ziraat Odası da, para karşılığında, diğer tarımsal danışmanlık hizmeti sunan teşebbüslere ikame bir hizmet sunmakta ve söz konusu teşebbüsler ile rekabet etmektedir. Bu bakımdan belirli bir ücret karşılığında tarımsal danışmanlık hizmeti sunması olayında, söz konusu ziraat odası da teşebbüs olarak nitelendirilebilecektir¹.

Öncelikle belirtmek gerekir ki başvuru sahibinin, ziraat odasının zararına hizmet sunduğu yönünde bir iddiası bulunmamaktadır. Başvuru sahibi, Ziraat Odası'nın

¹ Ziraat Odası diğer başka faaliyetleri ve üye kabulü bakımından teşebbüs birliği olarak değerlendirilebilecektir.

100 kendi bünyesinde ziraat mühendisi çalıştırdığını ve kira ödemediği için masraflarının da daha düşük olduğunu belirtmektedir. Bunun yanı sıra ziraat odaları 6964 sayılı Kanun kapsamında aidat toplayabilmektedir. Başvuru sahibince de belirtildiği üzere maliyetleri daha düşük ve yan gelirleri de olan ziraat odalarının aynı tarımsal danışmanlık hizmetini, sadece bu amaçla kurulmuş şirketlere nazaran daha uygun fiyata sunmaları mümkün görünmektedir.

Bu çerçevede, maliyetleri daha düşük ve aidat gelirleri olan Konya Sarayönü Ziraat Odası'nın tarımsal danışmanlık sunan bağımsız teşebbüslerden daha düşük fiyata hizmet sunabilmesi hususunun, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında bir ihlal olarak tanımlanması mümkün değildir.

110 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.